

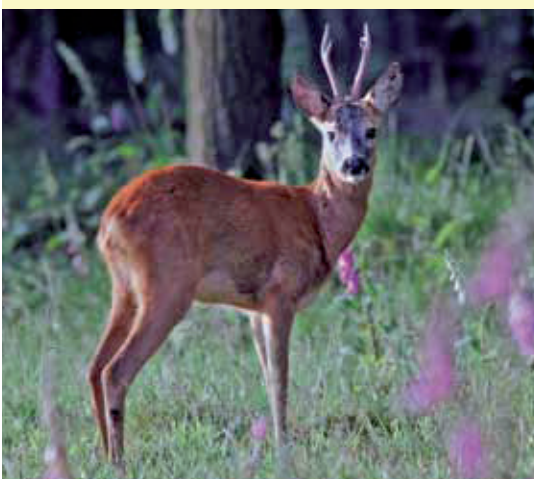
ARGUS

de stem van sprakeloze wilde dieren

Inhoud

Voorpagina:
Vos. Foto: Hans Stel.

3

Harm Niesen. **Het einde van een tijdperk.** Afscheid van Rita Stockmann als bestuurlid.

4

Harm Niesen. **Een ramp voor onze natuur.** De nieuwe Wet natuur voorspelt weinig goeds voor onze in het wild levende dieren.

5

Welkomstgeschenk voor nieuwe donateurs.

6

Cassandra. **Oorlog.** Column.

7

Ineke van den Abeele en Gerard Ellenbroek. **Het eerste illegale jachtmuseum.** Verslag van de gelijknamige actie van De Fauna- bescherming bij Assel.

10

Pauline de Jong. **Bleker maakt zelfs walvisjacht weer mogelijk.** Als de absurde plannen van de staatssecretaris met onze natuur doorgaan, is bijna ieder wild dier vogelvrij.

12

Inge Sloos. **Stop de reeënjacht.** Pleidooi om deze vorm van jacht af te schaffen.

16

Gerard Ellenbroek. **Epe uitgeroepen tot meest zwijn- onvriendelijke gemeente.** Actie van De Fauna- bescherming tegen de ontheffingsaanvraag voor afschot van zwijnen.

19

Pauline de Jong. **Lopende Zaken.** Overzicht van de juridische zaken die De Fauna- bescherming op dit moment heeft lopen tegen verschillende provincies.

22

Redactie. **Annemarie van Gelder.** Aankondiging nieuwe column.

23

Betty de Jong. **De buit van de vos.** Vaste rubriek over actueel dierenleed in de media.

24

De Twins. Jachthutten.nl

Mededeling Argus Junior

In deze Argus zult u tevergeefs zoeken naar de pagina voor kinderen, Argus Junior, zoals u die in de laatste nummers van Argus aantrof. Echter omdat kinderen zich tegenwoordig veel liever bezig houden met interactieve media hebben we besloten om Argus Junior te verplaatsen naar onze website www.faunabescherming.nl. Op dit moment wordt er nog hard gewerkt aan deze pagina. Zodra er meer nieuws over is, wordt u hiervan op de website op de hoogte gebracht.

Colofon

ISSN 0166-5073

Argus is het tijdschrift van De Faunabescherming. Argus wordt drie keer per jaar toegestuurd aan donateurs die ten minste € 16,- per jaar betalen via postbanknummer 116072 te Renkum.

Sympathisanten betalen € 5,- per jaar en ontvangen jaarlijks de Fauna-nieuwsbrief.

Indien u Stichting De Faunabescherming testamentair wenst te gedenken, wordt u verzocht contact op te nemen met de penningmeester.

Donateursadministratie

Postbus 150, 6870 AD Renkum, Postbanknummer 116072. Voor adreswijzigingen en vragen over de jaarlijkse donatie kunt u ons mailen: donateurs.adm@faunabescherming.nl Bij betaling vanuit het buitenland dient men de volgende codes te gebruiken:

IBAN: NL84INGB0000116072 en BIC: INGBNL2A.

Secretariaat

Mw. A.P. de Jong, Amstedijk Noord 135, 1183 TJ Amstelveen,

Telefoon (020) 641 07 98, Telefax (020) 647 37 00,

E-mail: info@faunabescherming.nl

Penningmeester

Mw. I. v.d. Abeele, Korenbloemstraat 30, 6871 WE Renkum,

Telefoon (0317) 318487

Bestuur

I. v.d. Abeele, H. Aslander, G.A. Ellenbroek, A.P. de Jong, B. de Jong, H.H. Niesen, S.H.D. Voss.

Medewerkers

Gerard Ellenbroek, Betty de Jong,

Pauline de Jong, Harm Niesen, Inge Sloos.

Redactieadres

Gerard Ellenbroek, Ratelaar 47, 7322 GM Apeldoorn, Telefoon (055) 360 360 6,

E-mail: redactie.argus@faunabescherming.nl

Website

www.faunabescherming.nl

Lay-out en druk

Van Berkum Graphic Solutions, Zwaag

Knipselkrant

Zes keer per jaar verschijnt de FaunaKnipselkrant, een bloemlezing van de in de Nederlandse pers verschenen artikelen over jacht en faunabeleid. U kunt zich abonneren door overmaking van € 8,- per jaar op postbanknummer 116072 ten name van donateursadministratie Stichting De Faunabescherming te Renkum, onder vermelding van 'knipselkrant'. Voor de krant bestemde knipsels kunnen worden gestuurd naar: Fauna-Knipselarchief, Schelfhoutplantsoen 10, 1701 NG Heerhugowaard.

Doelstelling

Stichting De Faunabescherming is een niet-gesubsidieerde, landelijke vrijwilligersorganisatie. Haar doel is een ethisch en wetenschappelijk verantwoord faunabeleid.

Stichting De Faunabescherming tracht haar doel te bereiken door het bepleiten van verbetering in de wetgeving, het propageren van onderzoek en het bekendmaken van onderzoeksresultaten aan beleidsinstanties en publiek.

Het einde van een tijdperk

Rita Stockmann. Foto: Ragnild van de Abeele.

RITA STOCKMANN heeft afscheid genomen als bestuurslid van De Faunabescherming. Na dik 35 jaar, vrijwel vanaf het allereerste begin van het ontstaan van – toen nog – Kritisch Faunabeheer, zullen we het verder zonder haar altijd tomeloze en compromisloze inzet moeten doen. Voor veel van onze donateurs was zij zo ongeveer de verpersoonlijking van Kritisch Faunabeheer/De Faunabescherming. Maar aan alles komt een einde. Na zo'n lange tijd treedt onvermijdelijk een gevoel op van "dat hebben we al eens eerder meegemaakt" en "leren ze het nou nooit".

In die 35 jaar is er sprake geweest van een langzame, maar duidelijke verbetering in het beheer van de Nederlandse fauna.

Het vooruitzicht om na al die tijd helemaal opnieuw te moeten beginnen, omdat één of andere gekke henkie met een wanstaltige Wet natuur op de proppen komt, is ongetwijfeld één van de redenen geweest om nu definitief te stoppen. Bij bijna alle activiteiten van de Stichting was Rita de kern, de centrale persoon. Haar belang voor de Stichting kan nauwelijks overschat worden. Van een officieel afscheid tijdens de volgende jaarvergadering wil zij niets weten. Maar onze waardering hebben we als bestuur al doen blijken. We zullen altijd met veel plezier aan haar en de geanimeerde bijeenkomsten in huize Stockmann terugdenken.

HARM

Rita en Heinz Stockmann staan bezoekers van de stand van De Faunabescherming te woord op het Vogelfestival in 2009. Foto: Ineke van den Abeele.

Een ramp voor onze natuur

HARM NIESEN

Het bestrijden van algemene, zich snel voortplantende diersoorten zoals kraaien, is volstrekt zinloos. Foto: Harm Niesen.

Bleker en de nieuwe Wet natuur, ze staan beide volop in de belangstelling. En terecht, want er is nogal wat aan de hand. Een staatssecretaris van natuur, die al tevreden is met een koe in een weiland. Die jagers en projectontwikkelaars meer ruimte gaat geven dan zij ooit in de geschiedenis gehad hebben. Die het zogenaamde rentmeesterschap, waarover binnen zijn club zo hoogdravend wordt gesproken, een hele duidelijke invulling geeft. Het gaat uitsluitend om geld in deze wereld. Ze zijn al die tijd een lettertje vergeten, rente-meesterschap. Daar zijn ze goed in. Bleker en zijn Wet natuur zijn een ramp voor dit land, veel ernstiger dan alle aanslagen van vorige kabinetten en die konden er ook al onmogelijk van beschuldigd worden werkelijk bezorgd te zijn over het wel en wee van de flora en fauna in ons land. Gelukkig worden enkele natuurbeschermingsorganisaties langzaam wakker en laten ze, in veel gevallen voor ons natuurlijk veel te timide, ook wat protesten horen. Maar het is opvallend zo stil en meegaand als andere organisaties zich houden. Heeft Staatsbosbeheer nog altijd geen me-

ning? Zijn er op het ministerie geen ambtenaren die tegengas – daar komen we nog op terug – durven te geven? En de provincies, die krijgen straks zo'n beetje het volledige uitvoeringsbeleid in hun maag gesplitst. Zonder dat ze voldoende toegerust zijn voor wat betreft mankracht, geld en vooral kennis van zaken. Nog meer dan nu al het geval is, zullen die provincies gehoor geven aan de roep uit agrarische kringen en jagers om er flink op los te knallen. Tenminste, voor zover ze in die kringen straks nog iets te wensen over zouden hebben... En tijd over. Want er moeten jaarlijks ook nog een paar honderdduizend ganzen en smienten geschoten worden. En vergast. Met instemming van de zogenoemde G7 – of zijn het er inmiddels al wat minder? – het monsterverbond van natuur- en vogelbeschermers, grondgebruikers en terreineigenaren. Bleker lijkt zich daar overigens weinig aan gelegen te laten liggen. Hij verklaart twee soorten ganzen en de smienten gewoon vogelvrij en gelooft kennelijk net zo min als de jagers in de volstrekt ongeloofwaardige belofte van de G7 dat er na een paar

jaar flink vergassen en schieten, helemaal niet meer op deze vogels hoeft te worden geschoten. Het één is nauwelijks dommer, schadelijker en nuttelozer dan het ander. Jagers die op ganzen schieten worden geacht ze te kunnen herkennen. En dat is soms, vooral bij jonge vogels best lastig voor jagers. Want jagers zijn geen vogelkenners maar jagers en hebben bovendien nooit of vrijwel nooit een kijker om hun nek. Veel op elkaar lijkende soorten worden dus aan de lopende band met elkaar verward. Tel daarbij op dat veel ganzensoorten heel vaak in gemengde groepen voorkomen en het is zeker dat er straks weer grote aantallen beschermde en vaak zelfs ernstig bedreigde ganzensoorten geschoten zullen worden. Terug naar de jaren '70 van de vorige eeuw, toen 21% van de in heel Europa beschermde kleine rietganzen met hagel in het lijf rondvloog. Voor zolang als het duurde.... En zelfs als er alleen grauwe ganzen en kolganzen geraakt zouden worden, dan nog worden de beschermde soorten in de wijde omgeving ook ernstig verstoord. O nee, vergissing, jacht werkt niet verstorend

volgens de jagers en meneer Bleker. Er mag in natuurreservaten daarom gewoon weer lekker recreatief gejaagd worden. Hoe zich dat verdraagt met de algemene regel van dezelfde lieden dat het versturende effect van jacht zorgt voor minder schade in de landbouw, zal voor ons eeuwig een raadsel blijven. Vergassen, schieten en alle andere vormen van bestrijding, om minder last van ganzen te hebben zijn volstrekt nutteloze maatregelen. Nog afgezien van alle ellende die het veroorzaakt en van alle ongewenste neveneffecten. Het zal niet helpen. We weten al lang dat het bestrijden van algemene diersoorten, die zich snel kunnen voortplanten en geen al te hoge eisen stellen aan hun omgeving, totaal zinloos is. Zie bijvoorbeeld kraaiachtigen, vossen en muskusratten. Als men niet in staat is om iets aan de oorzaak van het zogenaamde probleem te doen, omdat dat te duur of te ingewikkeld is, dan verandert bestrijding niets aan de aantallen van die soorten. Noch de G7, noch de jagers en boeren, noch de provincies en meneer Bleker kunnen dat tot nog toe accepteren en zich daarnaar gedragen. En misschien wel het belangrijkste negeren ze helemaal. Zullen de populaties ganzen blijven toenemen? Nee, de groei stopt binnenkort, is hier en daar zelfs al gestopt. En sterker nog, het is zo goed als zeker, dat de populaties vervolgens zullen afnemen. Dat is een bekend fenomeen: de groei van soorten die een gebied sinds kort hebben gekoloniseerd, gaat aanvankelijk heel langzaam, daarna volgt een hele snelle toename en daarna stabilisatie, gevolgd door een duidelijke afname. Bij de ganzen zitten we nu in de buurt van de stabilisatie, over 10 jaar zal het aantal ganzen naar alle waarschijnlijkheid een stuk kleiner zijn. Door natuurlijke oorzaken: natuurlijke vijanden als besmettelijke ziekten en andere infecties kunnen zich pas goed ontwikkelen als de populaties groot zijn. Ook andere concurrenten en vijanden hebben dan de tijd gekregen om zich op de nieuwe situatie in te stellen. De narigheid is, dat de bestrijders deze afname zullen gaan claimen. Ze beschouwen het als bewijs van de doeltreffendheid van hun optreden, zonder daar overigens enig hard bewijs voor aan te kunnen dragen. Zo vangen de muskusratenvangers naar eigen zeggen steeds minder van die dieren. Wat volgens hen bewijst dat er minder zijn en ook nog dat het hun verdienste is. Objectieve conclusies trekken en op basis daarvan handelen is een zeldzaam natuurverschijnsel, zeker als het om natuurbeheer gaat.

Welkomstgeschenk voor nieuwe donateurs

REDACTIE

In het kader van haar wervingsactie voor donateurs heeft het bestuur van De Faunabescherming besloten tijdelijk iedere nieuwe donateur het boek "Harry Voss, man van actie" van Annemarie van Gelder als welkomstgeschenk aan te bieden. Het behoeft nauwelijks enige uitleg wie Harry Voss is en wat hij, als bestuurslid van De Faunabescherming, voor onze stichting doet en heeft gedaan. Voor een enkeling die dat misschien nog niet weet een korte introductie.

Het boek over Harry kwam uit in 2010. In Argus 2010:1 berichtten wij uitgebreid over de presentatie van het boek en de overhandiging van het eerste exemplaar aan de toenmalige burgemeester De Graaf van Apeldoorn. In het boek worden veel van de acties die Voss in de loop der jaren initieerde en uitvoerde, uitgebreid besproken. Niet alleen voor De Faunabescherming, maar ook voor verschillende andere organisaties voerde hij actie. Zo was hij jarenlang actief voor de Apeldoornse milieu-organisaties, de Socialistische Partij en de Partij voor de Dieren. Allerlei misstanden op het gebied van natuur en milieu wist hij door middel van acties met succes in de pers te krijgen. Door zijn niet-aflattende aandacht voor de gevaren van chloor-transporten door woongebieden werden deze uiteindelijk stopgezet. Ook zijn activiteiten tegen de koninklijke jachtpartijen in de Kroondomeinen, de zogenaamde hofjachten, spraken tot de verbeelding. Al vanaf zijn prille jeugd heeft Harry zich afgevraagd waarom 'de gewone man' werd ingerekend als hij in de bossen rond 't Loo een konijntje stroopte, terwijl de leden van de Koninklijke familie en hun gasten ongehinderd drijfjachten mochten organiseren op de wilde zwijnen. Van dit onrecht overtuigd, wist Harry De Faunabescherming warm te krijgen voor het idee dat je met 'gepaste' belangstelling voor deze hofjachten hier misschien wel een einde aan zou kunnen maken. Jarenlang hield hij het vol om samen met andere faunabeschermers en vergezeld van plaatselijke en landelijke pers of zelfs radio- en TV-ploegen de jacht door leden van het Koninklijk Huis in het nieuws te

krijgen. Door het voortdurend verstoren en frustreren van deze hofjachten, ging 'de lol' van het plezierjagen er bij de prinsen (en prinsessen) kennelijk vanaf en besloot men ten slotte om de drijfjachten op 't Loo dan maar te beëindigen.

In het boek kunt u lezen op welke manier er met succes actie gevoerd kan worden als je werkelijk een passie hebt. Gedreven door de liefde voor de natuur en door het besef dat als we ons milieu blijven misbruiken en uitbuiten, er voor onze kinderen geen toekomst meer is, kun je veel bereiken. Dat gaat niet zonder vallen en opstaan, maar ieder punt dat je scoort is er één. We willen nieuwe donateurs graag in de gelegenheid stellen om uit dit boek inspiratie op te doen.

Natuurlijk willen we ook bestaande donateurs de mogelijkheid bieden om, zolang de voorraad strekt, in het bezit te komen van "Harry Voss, man van actie". Heeft u belangstelling voor het boek? Maak dan 7,50 euro + 2,40 euro verzendkosten over op giro 116072 onder vermelding van "boek Harry". Het boek wordt dan zo spoedig mogelijk naar u verzonden.

Oorlog

CASSANDRA

Ik ben een vooroorlogs exemplaar. Daarmee bedoel ik dat mijn geboortedatum vóór 1940 ligt. In de komende decennia zal deze term wel langzaam uitsterven, net als de mensen die het betreft. Toch is er ook na 1945 bijna continu oorlog geweest, dan weer aan de ene kant van de wereld, dan weer aan de andere. Maar, behalve in de landen die het betreft, zullen deze oorlogen nooit worden aangeduid als DE oorlog.

In de middeleeuwen werd er veel oorlog gevoerd, meestal op kleine schaal. De wapens die toen werden gebruikt, waren pijl en boog voor de langere afstand en voor dichtbij allerlei ijzerwaren zoals zwaarden en dolken. Omdat er natuurlijk ook wel eens geen oorlog was, moesten de ridders en soldaten geregeld oefenen. Dat deden ze door toernooien te organiseren. Ook de jacht was een geliefde manier om de gewenste vaardigheden te verkrijgen of te behouden. Bovendien kon men tijdens de jacht wel eens op een onopvallende manier een rivaal of concurrent uitschakelen.

Sinds de uitvinding van het buskruit is het oorlogstuig van karakter veranderd. Gevechten van man tot man werden meer en meer vervangen door aanvallen vanaf een afstand, met steeds geavanceerder apparatuur zoals nauwkeurige vizieren, nachtzichtkijkers en camera's. Vanuit vliegtuigen en helikopters kan de vijand tegenwoordig van bovenaf bestookt worden. Onbemande vliegtuigjes kunnen explosieven en andere

narigheid op grote afstand afleveren, bijna zonder gevaar voor de afzender.

Omdat vaak (niet altijd) beide partijen over dezelfde apparatuur beschikken, is er meestal nog een zekere balans tussen aanvaller en aangevallene. Gelukkig is het op dit moment geen usance meer om oorlog te voeren puur voor de lol. Dat wordt wereldwijd afgekeurd. Over godsdienst of hulpbronnen of om de aandacht van binnenlandse problemen af te leiden, is natuurlijk een heel andere zaak.

Dat is overigens wel eens anders geweest. Aan het einde van de 19e eeuw waren er al pacifisten (vaak vrouwen) die oorlog een grote verspilling vonden en zich daartegen verzetten. Dat werd ze niet in dank afgenomen door de militaristen. Op de roman "Die Waffen nieder!" van Bertha von Suttner reageerden zij met "Die Waffen hoch! Das Schwert ist Mannes eigen / Wo Männer fechten, hat das Weib zu schweigen". Ach ja, die goede oude tijd.

De ruim betaalde, weldoervoede westerse man van middelbare leeftijd heeft weinig kans meer op een gezellige, kleinschalige oorlog. Daarom is het prettig voor hem dat er, naast de oorlogen tussen mensen, een permanente oorlog wordt gevoerd tussen mensen en dieren. Dat is eigenlijk niet goed uitgedrukt: de mensen voeren de oorlog; de dieren kunnen zich op geen enkele manier verdedigen en proberen alleen een veilig heenkomen te zoeken. Bovendien worden de technische verbeteringen uit de mensenoorlog ook tegen de dieren gebruikt.

En zo zien we op een mistige zaterdag in de herfst de dokter, de directeur en de notaris een raar uniformpje aantrekken en zich bewapenen met de modernste wapens. Achter bordjes "Verboden Toegang", "Privé terrein" en "Rustgebied voor het wild" gaan ze hun kleine oorlog voeren tegen de wilde dieren. Een soort paintball, maar dan met één kleur: het rood van dierenbloed. De helden!

The screenshot shows the website 'De Faunabescherming' with a header image of a bird. Below the header, there is a navigation menu with items like 'Nieuws', 'Organisatie', 'Publicaties', 'Activiteiten', 'Veel gestelde vragen', 'Mistanden jacht', 'Links', 'Kijken en lezen', and 'ACTIES'. The main content area features a news article titled 'Jagers nemen voorschat op nieuwe wet' with a sub-headline 'Gepaakt op 21 november 2011 19:39 door webmaster'. The article text discusses the number of reports of mistakings in hunting areas and the impact of a new law on hunters. A sidebar on the right contains a search bar and a list of categories under 'Onderwerpen'.

De website www.faunabescherming.nl.

Het Eerste Illegale Jachtmuseum

INEKE VAN DEN ABEELE EN GERARD ELLENBROEK

De eerste hand wordt gelegd aan het uiterlijk van het jachtmuseum. Foto's Rob Voss.

Na weken van voorbereiding was het dan eindelijk zover. Op vrijdag 14 oktober 2011, 's morgens vroeg, werd in de buurt van Assel op de Veluwe een lang gekoesterde droom van De Faunabescherming werkelijkheid. Het Eerste Illegale Jachtmuseum van Nederland werd geopend. Eén van de initiatiefnemers van De Faunabescherming en kersverse conservator van het museum, Harry Voss, mocht namens de stichting het lint doorknippen, waarmee het museum officieel werd geopend. Onder de genodigden waren, naast verschillende medebestuurders en donateurs van De Faunabescherming, enkele buurtbewoners en andere belangstellenden, ook een aantal kopstukken uit de plaatselijke politiek. Na het doorknippen van het lint werd het Eerste Illegale Jachtmuseum ingewijd met een speech van zijn conservator. Over de inhoud van de speech leest u hieronder meer. De opening werd, zoals dat hoort bij zo'n gelegenheid, afgesloten met het heffen van een glas champagne. De aanwezigen, waaronder ook de inmiddels toegestroomde pers, toasten op het welslagen van het jachtmuseum en op de

Het eerste illegale jachtmuseum begint al aardig vorm te krijgen.

.. en bij een feestelijke opening van een nieuw museum hoort een glaasje champagne ...

hoop die de conservator uitsprak op een spoedig einde van de illegale bouwwerken in onze natuur. Men liet zich de drank goed smaken.

Dat de opening van het museum op de 14de oktober plaatsvond, was geen toeval. Het had alles te maken met de opening van het jachtseizoen dat traditiegetrouw op 15 oktober begint. Ook de plaats waar het jachtmuseum werd geopend, was niet zomaar gekozen. De Veluwe en met name de gemeente Apeldoorn herbergt een zeer groot aantal illegaal gebouwde jachthutten op haar grondgebied. Apeldoorn is een grote gemeente en bezit een grote oppervlakte aan natuurgebieden, die zich uitstekend lenen voor de heimelijke bouw van jachthutten. Al jaren zet De Faunabescherming zich in om iets aan deze misstanden te doen. Veelal, en dat geldt ook voor de gemeente Apeldoorn, hebben de lokale overheden nauwelijks oor voor deze kritiek en er wordt dan ook niet of nauwelijks tegen opgetreden. Door het illegale jachtmuseum in te richten in een illegale jachthut, wilde De Faunabescherming deze kwestie nog eens extra voor het voetlicht brengen. Een tweede gedachte achter het oprichten van een jachtmuseum is de opvatting van

De Faunabescherming dat jacht niet meer van deze tijd is en dus thuishoort in een museum. Jacht en jagen is iets dat in het verleden gebeurde. Het was nodig was om te kunnen overleven. Jacht in deze tijd is uitsluitend een tijdverdrijf voor welgestelde mensen, die er plezier aan beleven om dieren te laten lijden. Dat hoort verboden te zijn in een land dat zich beschaafd noemt. En daarom is er alleen nog plaats jacht in een museum, waarin mensen kunnen zien hoe men vroeger met dieren omging.

Speech

Refererend aan deze uitgestorven vorm van levensonderhoud verwoordde conservator Voss de jacht in zijn toespraak als volgt: "Graag wil ik u inwijden in de geheime wereld van de jager, wiens bezigheden zich afspeelden in de duistere schaduwen van het woud, ver buiten het gezichtsveld van het gewone volk. Daar bouwden ze, zonder zich te bekommeren om democratisch vastgestelde wetten en

regels, illegaal hun jachthutten. Het schijnt, zo vertelt de overlevering, dat er mannen waren die stiekem in het donkere bos, op schootsafstand van hun jachthut de wilde zwijnen gingen voeren. Daarna gingen ze, onder het genot van een Jägermeister, zitten wachten tot de wilde zwijnen zich tegoed kwamen doen aan het lekkers dat er voor hen was neergelegd. De jagers, die op hun gemakje hun geweren konden richten op de niets-vermoedende zwij-

Harry Voss, directeur-conservator van het eerste illegale jachtmuseum, en zijn assistente Ineke van den Abele tijdens de inwijdingstoespraak.

Er was veel belangstelling vanuit de plaatselijke politiek en de media voor de opening het illegale jachtmuseum.

nen, knalden er dan op los. Raakten ze een dier, dan waren ze in alle staten. Het schieten van het zwijn zagen ze als een grote prestatie en het gedode dier noemden ze hun trofee. Als oefening in het voorseizoen was het de kunst om een biggenzwijntje in één keer doormidden te schieten. Je kunt het je bijna niet voorstellen dat zoiets bar-

baars heden ten dage nog plaats vindt. Nee, het moge duidelijk zijn: Jacht is niet meer van deze tijd en hoort thuis in een museum.” Na de toespraak werd het startschot gegeven voor de actie “Alle illegale hutten het bos uit”, een nieuwe actie van De Faunabescherming. Zeer binnenkort

Met het doorknippen van het lint werd het museum officieel geopend verklaard.

zullen alle Veluwe gemeenten van onze stichting een verzoek ontvangen om op te treden tegen de illegaal gebouwde jachthutten. Met deze actie wil De Faunabescherming de gemeenten wijzen op hun plicht te handhaven en dit soort bouwwerken uit bos en veld te (laten) verwijderen. Net zoals dat ook gebeurt met allerlei andere bouwsels die zonder vergunning zijn geplaatst. Wij houden de vinger aan de pols en waar nodig zelfs meer dan dat.

Bleker maakt zelfs walvisvaart weer mogelijk

PAULINE DE JONG

Zoals wij in de vorige Argus al aangaven, is het ministerie van Landbouw van plan om de bescherming op het gebied van natuur en fauna zo veel mogelijk te beperken. Het voorstel voor de nieuwe natuurwet is in oktober de inspraak ingegaan en daarin blijkt helemaal niets te zijn gedaan met onze kritiek op het eerdere concept. Sterker nog, staatssecretaris Bleker heeft de wildlijst nog uitgebreid en heeft de mogelijkheid opgenomen om vergunning te verlenen om walvissen te bejagen!

Inspraak op wetsvoorstel

In Argus nr. 2 van dit jaar hebben wij al aangegeven wat het ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie (EL&I) van plan is met de natuurwetgeving. Wij hebben toen onze visie gegeven over het concept wetsvoorstel Natuur dat voor de zomer aan belanghebbende organisaties was voorgelegd. Zoals wij toen aangaven, bleken de jagers zeer tevreden te zijn over het toen voorliggende ontwerp. Wij zelf betitelden het concept-wetsvoorstel als dramatisch. Inmiddels is het concept aangepast naar aanleiding van de reacties van belanghebbende organisaties en is de tekst begin oktober de officiële inspraak ingegaan. Zoals wij al vreesden zijn onze kritische opmerkingen niet of nauwelijks in het wetsvoorstel terug te vinden. De tekst is, voor zover dat nog mogelijk was, op enkele punten zelfs nog erger geworden. Onze organisatie heeft inmiddels op het voorstel voor de nieuwe natuurwet gereageerd. Wij zullen hierna een korte samenvatting geven van onze reactie en aangeven op welke punten het wetsvoorstel verschilt

van het eerder door ons besproken concept voorstel.

Balans tussen economie en ecologie?

Het ministerie beweert dat het wetsvoorstel een goede balans vormt tussen ecologie en economie. Het wetsvoorstel is als vervanger bedoeld voor onder andere de Natuurbeschermingswet en de Flora- en faunawet. In deze wetten zijn respectievelijk bescherming van natuur en bescherming van flora en fauna als uitgangspunt genomen. Deze uitgangspunten zijn met het onderhavige wetsvoorstel geschrapt. Het wetsvoorstel geeft alle ruimte aan de economie ofwel menselijke bedrijvigheid en menselijke belangen en daarvoor moet de ecologie grotendeels wijken. Er is dus geen sprake van een balans.

In het wetsvoorstel zijn alleen de beschermingsverplichtingen die voortvloeien uit Europese regelgeving doorgevoerd, waarbij is gezocht naar de minimale variant. Wij hebben het ministerie erop gewezen dat de internationale bescherming die aan natuur

en aan diersoorten wordt geboden nodig is als **aanvulling** op nationale bescherming en dus niet in de plaats kan komen van het nationale beschermingsbeleid. In dit wetsvoorstel is de bescherming van nationale soorten grotendeels geschrapt. De bescherming van nationale soorten beperkt zich tot een verbod op het opzettelijk doden. Daarop is vervolgens weer een uitzondering gemaakt voor de uitoefening van de plezierjacht. Zoals wij in het vorige artikel hebben aangegeven, was de staatssecretaris van plan de huidige wildlijst van haas, konijn, wilde eend, fazant en houtduif, uit te breiden met grauwe gans, kolgans, smient en wild zwijn. In het nu voorliggende wetsontwerp zijn daar op verzoek van de jagers ree, damhert en edelhert aan toegevoegd.

Bescherming als uitzondering

Wij hebben het ministerie erop gewezen dat op grond van de Europese Vogelrichtlijn **alle** vogelsoorten bescherming genieten. In deze richtlijn is bewust geen onderscheid gemaakt tussen algemeen voorkomende soorten en de meer zeldzame soorten. Elke soort speelt een belangrijke rol in het ecosysteem en het mag niet zo zijn dat meer algemeen voorkomende soorten op grond daarvan geen of minder wettelijke bescherming krijgen. Het is onbegrijpelijk dat in een beschaafd land als Nederland het 'nee, tenzij-principe' niet wordt gehanteerd als het gaat om nationale soorten, waaronder zoogdieren, reptielen en amfibieën. Het is de taak van de overheid om kwetsbare waarden zoals natuur en het belang van dieren te beschermen tegen het eigenbelang van de mens. Het uitgangspunt van deze wet zou 'bescherming van natuur en fauna' moeten zijn. Alleen bij uitzondering zou toestemming kunnen worden gegeven om hiervan af te wijken. In dit wetsvoorstel is de uitzondering verheven tot regel. Pas als een diersoort dreigt uit te sterven, geldt enige vorm van bescherming. In het wetsvoorstel wordt nog steeds veel aan de provincies overgelaten. In het vorige artikel in Argus 2011:2 gaven wij aan dat het wetsvoorstel vrijwel geen kaders aangeeft waarbinnen de provincies moeten werken. In het nu voorliggende wetsont-

*Bestrijding van exoten zoals de nijlgans, die al jaren in ons land broedt, is zinloos.
Foto: Gerard Ellenbroek.*

werp is een aantal kaders wel ingevuld, maar dan vooral voor soorten waarvoor Nederland een internationale verplichting heeft zoals vogels. Voor zoogdieren is expliciet aangegeven dat voor het verlenen van een ontheffing om ze te doden, niet hoeft te worden nagegaan of er een andere, minder ingrijpende maatregel mogelijk is. Bovendien hoeft niet te worden nagegaan of de 'gunstige staat van instandhouding' in gevaar komt. Dat betekent dat de provincies rustig toestemming mogen verlenen voor het schieten van de laatste haas.

Verdeling in klassen

Hoewel het doel van het ministerie was om met dit voorstel de wetgeving eenvoudiger en transparanter te maken, is het geheel alleen maar ingewikkelder en onoverzichtelijker geworden. Dat komt onder andere door de verdeling van de diersoorten in allerlei klassen. Zoals gezegd genieten de soorten, waar internationale regelgeving of van toepassing is, de meeste bescherming. Het gaat dan om vogels op grond van de Vogelrichtlijn en soorten genoemd in de Habitatrichtlijn zoals hamster, otter, alle soorten vleermuizen, bruinvis, rugstreeppad en enkele soorten vissen en insecten. Daarnaast zijn er de nationale soorten. Dat zijn de zoogdieren, reptielen en amfibieën die niet worden beschermd op grond van de Habitatrichtlijn. De enige bescherming die dit wetsvoorstel deze soorten biedt is een verbod op het opzettelijk doden. Het is dus in feite niet eens verboden om deze dieren te doden. De dader hoeft alleen maar te verklaren dat hij het niet met opzet heeft gedaan. Daarnaast mag het leefgebied van deze dieren, zoals hun rustplaats of hol en hun foerageergebied ongestraft worden verstoord of vernietigd.

Daarnaast zijn er de niet genoemde soorten zoals insecten en vissen, die ook niet onder de bescherming van de Habitatrichtlijn vallen. Deze soorten krijgen van deze wet geen bescherming. Ze mogen dus met opzet worden gedood. Dit lot treft overigens ook de bruine rat, de zwarte rat en de huismuis. Zij zijn als zoogdier nadrukkelijk van het verbod tot opzettelijk doden uitgezonderd. Ten slotte is er een categorie dieren die vanwege hun status actief mogen worden vervolgd. Het gaat dan om soorten die worden betiteld als 'exoot' of als 'verwilderd'.

Exoten en verwilderde dieren

In het wetsvoorstel wordt de volgende definitie gehanteerd voor een exoot: Een diersoort die niet van nature in Nederland voorkomt en door menselijk handelen in de Nederlandse natuur terecht is gekomen.

Een aantal soorten, zoals de rugstreeppad, geniet dankzij de Habitatrichtlijn internationale bescherming. Gelukkig kan Bleker daar niet omheen. Foto: Harm Niesen.

Een definitie voor verwilderde dieren ontbreekt. Gelet op de term 'verwilderd' gaat het om dieren die een eigenaar hebben gehad en het is in de praktijk niet te zien of het betreffende dier nog steeds door iemand als zijn eigendom wordt beschouwd of dat het daadwerkelijk gaat om een dier dat zijn eigenaar heeft verlaten of door zijn eigenaar is 'weggedaan' en in die zin als 'verwilderd' kan worden beschouwd. Voor beide categorieën geldt dat iedereen deze dieren mag doden en jagers worden zelfs aangemoedigd om dat te doen. Zij krijgen op voorhand gedurende het hele jaar toestemming om het geweer tegen deze dieren te gebruiken. Bovendien kunnen de provincies personen actief aanwijzen om exoten of verwilderde dieren te doden. Zij hoeven daarvoor geen enkele andere reden te hebben dan het feit dat het gaat om dieren, waarvan het ministerie vindt dat zij niet in onze natuur thuishoren. Deze dieren worden dus in feite niet als 'dieren' gezien, maar als ongewenste objecten.

Op zich vinden wij het ook ongewenst als er allerlei niet inheemse diersoorten in de Nederlandse natuur terechtkomen. Deze exotische dieren kunnen nieuwe ziektes meenemen die een gevaar voor de inheemse fauna opleveren en zij kunnen inheemse soorten opeten of verdringen en zo inheemse populaties bedreigen. De enige manier om dit te voorkomen is preventie. Dat betekent dat het houden en verhandelen van allerlei exotische diersoorten door particulieren moet worden verboden. De meeste nieuwe exoten komen namelijk in de vrije natuur terecht doordat ze ontsnappen of door hun eigenaar in de natuur worden losgelaten. Hier doet het ministerie echter helemaal niets aan. De handel in allerlei dieren gaat al jaren onbelemmerd zijn gang en je kunt de meest vreemdsoortige dieren zo in de dierenwinkel aanschaffen. Ook in het nu voorliggende wetsvoorstel wordt alleen het bezit van en de handel in een aantal aangewezen soorten verboden. Voor de meeste diersoorten gelden geen

belemmeringen. Wij hebben de staatssecretaris gevraagd dit om te draaien. De handel in alle soorten zou moeten worden verboden en daarop zou voor een klein aantal soorten een uitzondering gemaakt kunnen worden.

Overigens vinden wij ook dat zodra een exotische diersoort zich eenmaal in de vrije natuur heeft gevestigd en volledig is ingeburgerd, zoals de nijlgans en de halsbandparkiet, bestrijding zinloos is en achterwege zou moeten worden gelaten. In dat geval komt de toestemming die met dit wetsvoorstel wordt gegeven neer op het lukraak doden van exemplaren van deze diersoorten, zonder dat dit op enige manier effect heeft op de aantallen, zoals wordt aangetoond door de jarenlange bestrijding van de muskusrat. Het gaat dan om een pure vorm van zinloos geweld.

Walvissen vogelvrij?

Een zeer opmerkelijk artikel in het nu voorliggende wetsvoorstel is wel de mogelijkheid die wordt geboden aan de minister om een vergunning te verlenen voor de vangst van walvissen. Er bestaat geen enkele zinnige reden om vergunning te verlenen voor een dergelijke handeling. Dit artikel zou dan ook volledig uit de wet moeten worden verwijderd.

Dit artikel is misschien wel een goed voorbeeld van de manier waarop dit kabinet naar de natuur kijkt. Natuur is er uitsluitend voor de mens en moet vooral niet lastig zijn. De natuur moet door mensen kunnen worden gebruikt als decor voor recreatie en moet wijken voor bedrijvigheid. Ook moet natuur kunnen worden geëxploiteerd als mensen daar behoefte aan hebben. Dieren moeten kunnen worden bejaagd als daar vraag naar is. De wildlijst is uitgebreid met soorten waarop jagers graag schieten zoals ganzen en grote hoefdieren. Het is leuk en het levert nog wildbraad op ook. Dat zelfs de bescherming van walvissen niet meer heilig is, zegt alles.

Stop de reeënjacht!

INGE SLOOS

Jagers schieten graag op reeën. Deze dieren zijn echter op grond van de Flora- en faunawet beschermd. Toch worden er jaarlijks 12.000 van deze prachtige dieren geschoten. Reebokken, reegeiten maar ook reekalfjes. In gebieden waar wordt 'beheerd' (lees: geschoten), worden veel meer kalfjes geboren om deze onnatuurlijke sterfte te compenseren. In gebieden waar niet wordt gejaagd, stabiliseert de populatie, ofwel wordt de sterfte gecompenseerd door de aanwas. Jacht is dus helemaal niet nodig; de natuur regelt zichzelf.

Inleiding

Reeën komen overal het ons land voor. Door de jagers zelf wordt de totale populatie reeën geschat op circa 60.000 dieren. Deze schatting is uiterst dubieus, aangezien alle deskundigen aangeven dat reeën absoluut niet te tellen zijn. Reeën worden volop bejaagd. Naar schatting worden er jaarlijks 12.000 geschoten. Ondanks het jaarlijkse afschot, is het aantal reeën vanaf de 50-er jaren toegenomen (zie figuur 1, maar ook bijvoorbeeld de aantalsontwikkelingsgrafieken van reeën in faunabeheerplannen). Deze toename is af te leiden uit het afschot. In 1960 werden 4.100 reeën geschoten, 20 jaar later 6.500 en in 2002 was dat aantal verdubbeld tot 12.370 (bron: Ministerie van Landbouw en Visserij, faunabeheerplannen, WBE-databank).

Hoe werkt de reeënjacht

Als jagers reeën willen schieten, moeten zij daarvoor een ontheffing aanvragen bij de provincie. Zij moeten aantonen dat het noodzakelijk is om deze dieren te doden. In de Flora- en faunawet is een aantal redenen genoemd op grond waarvan een ontheffing kan worden verleend: verkeersveiligheid, schade aan landbouwgewassen of schade aan de fauna zelf (voedselstress en dierenwelzijn). Eén en ander wordt onderbouwd in faunabeheerplannen die opgesteld worden door de jagers zelf. Daarin 'berekenen' zij hoeveel reeën er in een provincie aanwezig mogen zijn. Vervolgens 'tellen' de jagers het aantal aanwezige reeën. Voor het verschil tussen het getelde aantal en het berekende aantal vragen zij een ontheffing aan om ze te mogen doden. Daarbij gaat het

niet alleen om volwassen dieren, maar ook om reekalfjes. De provincies accepteren de door de jagers geleverde onderbouwing altijd klakkeloos. Vervolgens wordt door de provincie een ontheffing verleend aan de provinciale Faunabeheereenheid (FBE). De FBE distribueert de ontheffing naar Wildbeheereenheden (WBE).

Afschot

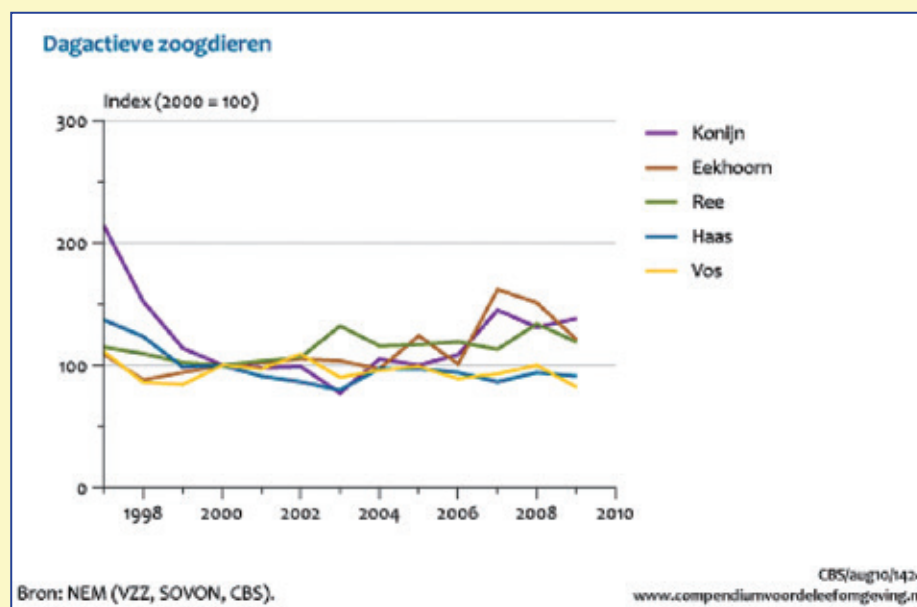
Afschot vindt bij voorkeur plaats daar waar het de jagers het beste uitkomt. Reeën worden zo stiekem mogelijk geschoten, op doordeweekse dagen, meestal in de schemering, maar ook vaak vóór zonsopgang. Reeënjagers pretenderen dat ze de meeste reeën schieten middels 'ber-

sen' (aansluipen), maar in werkelijkheid gebeurt dat vanaf een hoogzit en schieten vanuit de auto (door het geopende raam of schuifdak, of met een buks op een statief in de laadbak van een pickup). Het schieten vanaf of vanuit een auto was volgens de Jachtwet een illegale stropersmethode, maar onder de huidige Flora- en faunawet kan het schieten vanuit een auto in de ontheffing worden toegestaan.

Voor reeën bestaat er geen 'jachtseizoen'. Onder de Jachtwet werden vergunningen verleend voor de periode van 1 januari t/m 15 maart voor geiten en van 1 mei t/m 15 september voor bokken. In totaal dus zeven maanden. Andrew Yool zegt in het

Aangereden ree. Foto: Harry Voss.

Figuur 1: Aantalsontwikkeling o.m. van de ree (bron: Compendium voor de leefomgeving).

vergroot: het is langer licht en de zichtbaarheid is beter in de bronsttijd en door het ontbreken van gewassen op het veld en bladeren aan de bomen. Een bijkomend voordeel is dat het wildbraad dan ook meteen beschikbaar is voor de kerst! En dat is toch mooi meegenomen. Een aantal provincies heeft de wensen van VHR echter zonder meer gehonoreerd. In sommige provincies kunnen er zelfs het hele jaar door reeën geschoten worden (zie tabel 1). Gevolg van de vervroeging van de afschotperiode is dat volop zogende reegeiten worden geschoten en door de verlenging van de jachtperiode tot eind maart worden reeds hoogdrachtige reegeiten geschoten. Buiten de afschotperiodes mogen ook nog extra reeën geschoten worden vanwege verkeersveiligheid of omdat ze ziek of gebrekkig zijn. Dat betekent in de praktijk dat reeën, ondanks hun wettelijk beschermde status, het hele jaar volgvrij zijn verklaard.

tijdschrift 'Deer, winter 2004/2005' dat eind november 50% van de geschoten reegeiten nog melk geeft. Dat onder de Jachtwet de jacht op reegeiten niet vóór 1 januari werd toegestaan, was dan ook omdat kalveren zonder moeder minder kans maken de winter door te komen. De Vereniging het Reewild (VHR) heeft er echter voor gepleit de afschotperiode te verlengen onder andere door deze vroeger te laten starten. Daarmee worden ook meteen de schietkansen

Landbouwschade

Landbouwschade als argument om onthefing te verlenen, gaat in het geval van reeën niet op. De dieren veroorzaken bijna geen landbouwschade en bovendien is deze schade goed te voorkomen door het plaatsen van hekken. Zo is in het Faunabeheerplan Noord-Holland te lezen: *'In Noord-Holland is de getaxeerde schade aangericht door reeën aan gewassen en bossen beperkt tot een incident. In de afgelopen beheerperi-*

ode is derhalve geen schadereferentie bekend van schade aan bossen en gewassen. Deze schade is in de afgelopen beheerperiode laag geweest omdat door inzet van werende middelen schade is voorkomen en omdat de populatie in deze periode door afschot is gereguleerd. Bij niet beheren zal naar verwachting de schade aan gewassen toenemen. De omvang hiervan is echter zeer moeilijk in te schatten (o.a. vanwege ontbreken van een schadereferentie)'. Niet een erg sterke onderbouwing voor afschot dus. Eerder vormt de landbouw juist een gevaar voor reeën. De steeds grotere maaimachines, het sneller rijden ervan en de steeds vroegere maaidatum vormen een groot gevaar. Uit onderzoek gedurende een groot aantal jaren in Oostenrijk van 4.000 gemerkte reekalveren bleek bijvoorbeeld dat 9,3% van de pas geboren reekalveren wordt dood gemaaid (bron: P.H. Schneider in Capréolus, Nr. 32 Dec. 2001).

Verkeersveiligheid

Geschat wordt dat jaarlijks 5% tot 10% van het aantal (60.000) reeën wordt doodgereden (bron: Groot Bruinderink in Grasduinen, oktober 2004). De jagers doen alsof de kans op aanrijdingen door jacht vermindert, echter er is nog nooit een verband aangetoond tussen jacht, wildstand en verkeersongevallen. Meer reeën geeft niet direct meer 'valwild' (doodgereden reeën). Er spelen veel meer factoren een rol. Er

Faunabeheerplan	Geit en kalf	Bok
Fbp Groningen 2009-2014	1 januari t/m 15 maart	15 april t/m 15 september
Fbp Friesland 2009-2014	1 januari t/m 15 maart	15 april t/m 15 september
Fbp Drenthe 2009-2014	1 januari t/m 15 maart	15 april t/m 15 september
Fbp Overijssel 2009-2014	1 januari t/m 31 maart	1 april t/m 15 september
Fbp Flevoland 2009-2013	1 december t/m 31 maart	1 april t/m 15 september
Fbp Veluwe 2009-2014	1 oktober t/m 15 maart	1 mei t/m 30 september
Fbp Gelderland Oost 2009-2014*	1 december t/m 15 maart	1 mei t/m 15 september jaarrond
Fbp Rivierenland 2009-2014*	1 december t/m 15 maart	1 mei t/m 15 september jaarrond
Fbp Utrecht 2009-2014 (Reeënbeheerplan 2005)	1 december t/m 31 maart	1 april t/m 31 augustus
Fbp N-Holland 2009-2013	1 oktober tot 15 maart	1 april t/m 31 oktober
Fbp Z-Holland 2004	1 november t/m 15 maart	1 mei t/m 15 september
Fbp Zeeland 2010-2015	1 december t/m 31 maart	1 april t/m 31 augustus
Fbp N-Brabant 2011-2016, FBP ree 2007-2011	1 januari t/m 15 maart	1 mei t/m 15 september
Fbp Limburg 2010-2015	1 oktober t/m 31 maart	Jaarrond

Tabel 1: Jachtseizoen ree per faunabeheerplan.

Sfeerfoto van een ree. Foto: Mark van Essen.

bestaan ook geen criteria om te bepalen hoeveel reeën afgeschoten moeten worden om één aanrijding te voorkomen. *'Men kent het effect niet omdat men niet weet hoeveel reeën er zitten. Stel een lege plek wordt gemaakt in een gebied met een hoge jachtdruk. Dan is het dweilen met de kraan open omdat reeën altijd naar het gebied trekken waar te eten valt'* (bron: Groot Bruinderink in VK 09-04-05 katern Kennis p5).

Van de periode januari 2000 tot en met maart 2002 is van ruim 5.000 dode reeën bekend wanneer ze zijn doodgereden. Uit die gegevens blijkt dat er in het voorjaar duidelijk sprake is van een piek in het aantal aanrijdingen met reeën. Een verklaring hiervoor is dat in het voorjaar door territoriaal gedrag onrust in de populatie ontstaat, waardoor de dieren vaker dan anders wegen oversteken. Onrust kan ook worden veroorzaakt door verstoring tijdens het jachtseizoen of andere vormen van menselijke verstoring (o.a. recreatie). In de zomer zijn reeën territoriaal. In de winter zouden ze wat mobieler kunnen worden in verband met voedselbeschikbaarheid. In de meeste natuurgebieden zal staken van de jacht niet leiden tot meer migrerende dieren en dus zal het aantal verkeersslachtoffers ook amper toenemen. Sterker nog, in de gebieden waar gestopt is met de reeënjacht is *geen* sprake van een toename van het aantal aanrijdingen.

Er zijn goede maatregelen te treffen om de kans op aanrijdingen met reeën te verkleinen, bijvoorbeeld door de maximum snelheid te verlagen, brede open bermen, elektronische waarschuwingssystemen bij wildwissels, wegrasters of wildspiegels langs wegen en wildovergangen zoals wildvioducten. Ook voorlichting over het gedrag van deze dieren en adviezen over weggedrag zijn van groot belang.

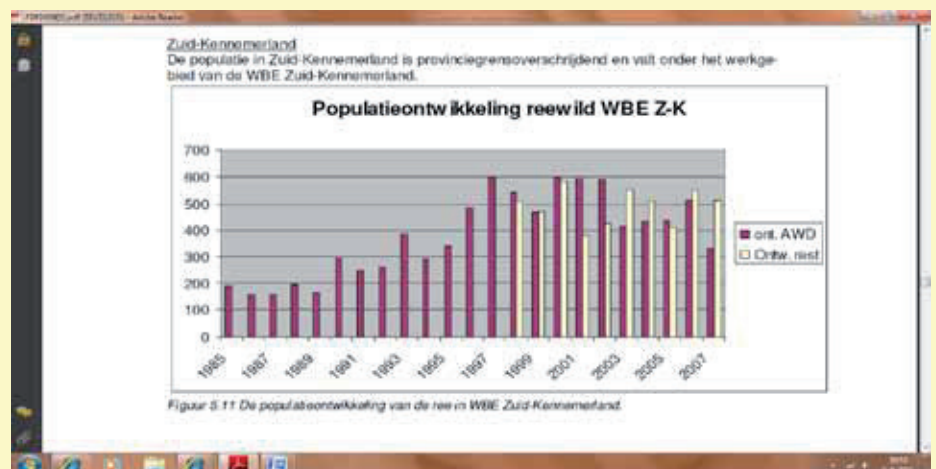
Effect van jacht

Aangezien de jagers ook wel in de gaten hadden dat hun argumenten rond landbouwschade en verkeersveiligheid in feite onbruikbaar zijn, is door druk van de jagerslobby het argument 'populatiebeheer'

toegevoegd. Dit is dan ook de basis waarop in alle provincies reeën worden geschoten. Het tellen en berekenen van aantallen reeën klinkt misschien logisch, maar is het allerminst. Allereerst is het volstrekt onmogelijk om het aantal reeën in een relatief beperkt gebied te tellen, laat staan dat de jagers zouden weten hoeveel reeën er in een hele provincie voorkomen. Daar zijn alle deskundigen op het gebied van reeën het wel over eens. Daarnaast is het onzin om te beweren dat de mens zou moeten bepalen hoeveel reeën er in een bepaald gebied kunnen voorkomen. Het aantal reeën wordt in de natuur bepaald door onder meer het voedselaanbod, de ruimte, de aanwezige dekking en de onderlinge concurrentie. En ook door predatie van vossen en wilde zwijnen op reekalveren, lange perioden van nat en koud weer, infecties, parasieten en verkeers-, verdrinkings- en maaislachtoffers. Dat betekent dat het helemaal niet nodig is om te tellen of te rekenen. De reeën maken zelf wel uit hoeveel exemplaren aanwezig zijn.

Een effect van de jacht is het scheeffrekken van geslachtsverhoudingen, aangezien jagers bij voorkeur de mannetjes schieten. Ten gevolge van het gevoerde 'beheer' bestaan reeënsprongen uit driemaal zoveel vrouwelijke als mannelijke dieren. Op die manier blijven er extra vrouwelijke dieren over die voor de voortplanting kunnen zorgen. Op deze manier 'kweken' de jagers dus hun toekomstige jachtbuit.

En terwijl de jacht geen effect heeft op de aantallen reeën, heeft de jacht wel effect op het gedrag van de dieren. Schuwheid van reeën richting mensen is niet genetisch bepaald maar aangeleerd. Kalveren nemen het gedrag van hun moeder over. Zodra een

Figuur 2: Voorbeeld van populatie ontwikkeling ree in WBE Zuid-Kennemerland met (zie 'ontw. rest') en zonder jacht (zie 'ont. AWD'))
(bron: Faunabeheerplan Noord-Holland).

relatie gelegd kan worden tussen de mens en het doden van soortgenoten, worden niet alleen jagers als een gevaar beschouwd, maar ook andere menselijke gebruikers van het leefgebied. Hespeler (2000) stelt: *'Des te intensiever gedurende een lange periode wordt gejaagd, des te groter wordt de psychische belasting voor het wild. Dit heeft tot gevolg dat het wild zich steeds heimelijker gedraagt'*. Voor de wandelaar in bos en veld kan dit het antwoord zijn op de vraag waarom hij zelden of nooit een ree ziet.

Jacht op de ree: nee!

Jagers achten afschot, voor zover het actief ingrijpen in de populatie betreft, *'de meest effectieve methode en een bevredigende oplossing'*. Toch neemt de populatie reeën en het aantal reeën, dat in het verkeer komt, toe. Schieten van reeën is niet alleen onnodig maar ook slecht voor de gezondheid en het welzijn van deze dieren. Vrijwel altijd worden gezonde dieren geschoten, die nog vele jaren hadden kunnen leven. De natuur zorgt er zelf via voedselaanbod en ziekte voor dat de zwakste exemplaren uit de populatie worden verwijderd. Dit natuurlijke selectieproces wordt door de jagers ernstig verstoord. Na vestiging en aanvankelijke groei van een reeënpopulatie, neemt deze groei na verloop van tijd automatisch af doordat er minder reeënkalveren worden geboren (bron: G.W.T.A. Groot Bruinderink in Grasduinen, augus-

tus 2000). Het effect van een jachtvrij reebeheer is goed te zien in de Amsterdamse Waterleidingduinen. Daar wordt sinds 1996 niet meer gejaagd op reeën en het aantal reeën is daar uiteindelijk gestabiliseerd. Gemiddeld overleeft slechts 20% van de kalveren de eerste winter. Deze postnatale kalversterfte is de belangrijkste oorzaak voor de stabilisatie van de populatie. Er zijn aanwijzingen dat de predatie door de vos daar een belangrijke rol bij speelt.

In feite is er geen enkele goede reden om reeën te schieten. Het schieten gebeurt dan ook alleen voor het plezier van de jagers zelf. Op internet zijn de foto's van trotse jagers die poseren met een geschoten ree, talrijk. Zo worden er jaarlijks zeker 12.000 reeën zonder noodzaak doodgeschoten. Met het belang van de dieren of van de natuur heeft het allemaal niets te maken. Het maximum aantal reeën wordt niet door afschot begrensd, maar door een veelheid van andere factoren, zoals voedselaanbod, ruimte en dekkingbiedende vegetatie. Verbied als proef vandaag het schieten

De trofeeën waar reeënjagers zo trots op zijn. Foto: Harry Voss.

van reeën op de Veluwe en niemand zal de komende jaren aantalveranderingen kunnen aantonen. Bij een verbod op afschot van gezonde dieren zal er niets veranderen, afgezien van het feit dat de reeën dan op den duur minder schuw worden voor de mens.

Uit opiniepeilingen blijkt dat een overgrote meerderheid van de Nederlandse bevolking vindt dat de plezierjacht afgeschaft dient te worden. Hopelijk wordt bij het opstellen van de nieuwe Natuurwet niet alleen geluisterd naar beheerders, boeren en jagers maar ook naar ecologen en natuurbeschermers en gaat de reeënjacht eindelijk tot het verleden behoren.

Reebok op een open plaats in het bos tussen het vingerhoedskruid. Foto: Rob Voss.

Epe uitgeroepen tot meest zwijn-onvriendelijke gemeente

GERARD ELLENBROEK

Al jaren wordt er in Epe geklaagd over de zwijnenpopulatie. Er zouden in de bossen rond het dorp te veel van deze dieren leven, waardoor ze, op zoek naar voedsel, 's nachts het bos uit zouden komen en het dorp op stelten zetten. Zwijnen op de oprit, mensen die 's avonds hun huis niet meer uit durven te komen uit angst om zo'n wild dier tegen het lijf te lopen, omgewoelde tuintjes, onveilige kinderspeelplaatsen, kortom volop overlast door de overdaad aan zwijnen. Afgelopen jaar stelde het gemeentebestuur van Epe dat het zo niet langer kon en besloot ze om een ontheffing aan te vragen om zwijnen in de woonkern af te mogen laten schieten. Voor de ontheffing werd in september verleniging aangevraagd. De Faunabescherming was het niet eens met deze stap en verweet het gemeentebestuur jarenlange grove nalatigheid om deze overlast te voorkomen. Om haar grieven duidelijk te maken, voerde De Faunabescherming op 7 september jl. actie tegen het aanvragen van een nieuwe ontheffing door gemeente Epe.

Welkom in het meest zwijn-onvriendelijke dorp van Nederland.

Besluiteloosheid

'Gewapend' met borden, stickers en flyers meldde een delegatie van De Faunabescherming zich op de woensdagmorgen 7 september rond half elf op het gemeentehuis van de gemeente Epe met het verzoek om een onderhoud met de burgemeester. In eerste instantie werd dit verzoek afgewezen maar na enig aandringen van de kant van De Faunabescherming, besloot de eerste burger van Epe de delegatie toch maar te ontvangen. Het werd een geanimeerd onderhoud. De burgemeester, de heer Van der Hoeven, vertelde dat de zwijnenproblematiek het gemeentebestuur boven het hoofd was gegroeid en dat ingrijpen nu echt noodzakelijk was. Dat wilde zwijnen zich met name 's nachts binnen de bebouwde kom ophielden, was in zijn ogen onacceptabel. Niet alleen uit het oogpunt van verkeersveiligheid maar ook vanwege de angst bij burgers, die in hun eigen tuin tegen een wild zwijn konden aanlopen, was ingrijpen noodzakelijk. De medewerkers van De Faunabescherming legden uit dat gemeente Epe de problemen met de wilde zwijnen volledig over zichzelf had afgeroepen. Immers uit de stukken blijkt dat er in Epe al sinds 1919 overleg wordt gevoerd over het al dan niet plaatsen van rasters. Tot op de dag van vandaag is daar nog geen beslissing over genomen. Een fraai staaltje van bureaucratie dus.

Kortzichtig

De Faunabescherming wees de burgemeester erop dat andere gemeenten op de Veluwe, die in het verleden wel zo verstandig waren om hekken en rasters te plaatsen, geen problemen met zwijnen in de be-

Medewerkers van De Faunabescherming verzamelen zich bij één van de invalswegen van Epe. Foto's: Ineke van den Abeele.

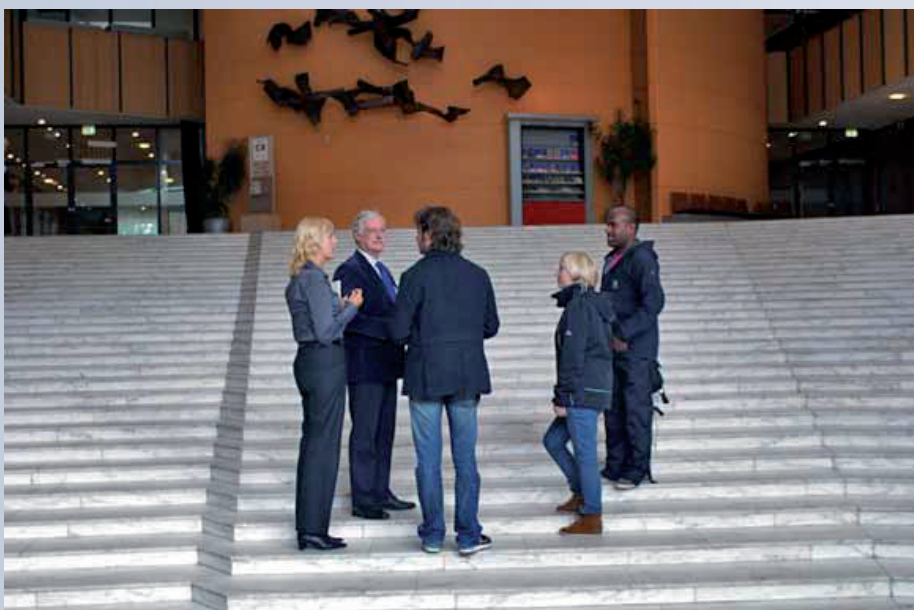
bouwde kom ondervinden. Dat Epe nu om financiële redenen kiest voor afschot in plaats van rasters, is gebaseerd op een korte termijn visie. Wilde zwijnen worden in de bossen rond Epe nog steeds volop gevoerd, zowel door toeristen als door jagers, getuige de vele voederplaatsen bij jachthutten aldaar. Door de jachtdruk worden de dieren in het najaar het bos uitgejaagd en dat zal zo blijven als Epe geen echte effectieve maatregelen neemt. De overlast zal dus blijven, ondanks het schieten van dieren in de bebouwde kom. Dat laatste heeft overigens nog "slechts" vijf zwijnen het leven gekost, zodat de vraag rijst hoe groot het probleem nu werkelijk is...

Actievoerder Harry Voss hangt het bord met de nieuwe "ere" titel onder het plaatsnaambord van Epe.

Geen schoonheidsprijs

De leden van de delegatie van De Faunabescherming stelden de burgemeester een paar diervriendelijker maatregelen voor, die volgens hen veel effectiever zijn: Maak een einde aan het bijvoeren van wilde zwijnen door toeristen, dorpelingen en jagers, sloop de veelal illegale jachthutten in de bossen rond Epe en plaats hekken en rasters op plaatsen waar de dieren het bos kunnen verlaten. Na het horen van het betoog van de faunabeschermers gaf burgemeester Van der Hoeven toe dat de huidige gang van zaken rond de jacht op zwijnen in zijn gemeente niet de schoonheidsprijs verdient. Dat er "iets" moest gebeuren, bleef volgens

Burgemeester en ambtenaren van Epe overleggen op de trappen van het gemeentehuis over de ontvangst van de delegatie van De Faunabescherming.

In het gemeentehuis van Epe wordt de pers te woord gestaan.

hem echter staan. Zijn verantwoordelijkheid voor de veiligheid van zijn inwoners stond voor hem voorop. Hoewel hij voor de korte termijn in zijn gemeente niet de financiële middelen had om andere maatregelen te nemen, gaf hij wel aan hier in de toekomst opnieuw naar te willen kijken. De faunabeschermers adviseerden de burgemeester hun voorstellen mee te nemen naar de vergadering van het college van B. en W. dat juist bezig was om de begroting voor 2012 te behandelen.

Burgemeester met onhandige stropdas

Burgemeester Hans van der Hoeven van Epe had gisteren per ongeluk een nogal onhandige stropdas omgedaan. De burgemeester kreeg rond half elf onaangekondigd bezoek van een delegatie van De Faunabescherming, die kwam protesteren tegen het afschieten van wilde zwijnen in de bebouwde kom van Epe. De burgervader ontving de actievoerders vriendelijk, maar vergat even dat hij een stropdas om had van de Koninklijke Nederlandse Jagersvereniging. Een krijgertje, die stropdas. Van der Hoeven beloofde de actievoerders andere maatregelen te treffen richting zwijnen. En voor een interview met TV Gelderland over de kwestie deed hij toch maar even een andere stropdas om.

Meest zwijn-onvriendelijke dorp

Voorafgaand aan het onderhoud met de burgemeester op het gemeentehuis hadden de medewerkers van De Faunabescherming zich bij één van de invalswegen van

Epe verzameld om het dorp het predicaat “meest zwijn-onvriendelijke gemeente van Nederland” te geven. Namens De Faunabescherming had Harry Voss de eer om bij die invalsweg onder het bord bebouwde kom een bord met de aangegeven tekst op te hangen. Een filmpje daarvan vindt u op onze website.

Om de inwoners van Epe ervan op de hoogte te brengen dat hun gemeente was uitgeroepen tot “meest zwijn-onvriendelijke gemeente van Nederland”, deelden de medewerkers van De Faunabescherming op de markt in het centrum van Epe flyers uit, waarin werd uitgelegd waarom Epe deze twijfelachtige eer te beurt was gevallen. De reacties van de inwoners waren verschillend en de meningen verdeeld. Maar het grote aantal positieve reacties van inwoners van Epe geeft ons de hoop dat we volgend jaar aan de “poort van Epe” een bord kunnen plaatsen met de boodschap “meest dier-vriendelijke gemeente van Nederland”.

In memoriam:
Wilde zwijnen worden in Epe hartelijk onthaald met de kogel!

VOOR EEN ZWIJN IS HET NIET FIJN OM IN EPE TE ZIJN

De door jagers uit de bossen verjaagde zwijnen worden in Epe met kogels ontvangen. Naast het afschot in de Veluwe bossen heeft het gemeentebestuur van Epe dit jaar een ontheffing gevraagd voor het afschieten van wilde zwijnen in de bebouwde kom met een kogel- of hagelgeweer.

DE FAUNABESCHERMING
Jagen? Natuurlijk niet.

De flyer die tijdens de actie in Epe aan inwoners werd uitgedeeld.

Lopende zaken

PAULINE DE JONG

Volgens de statuten is het doel van De Faunabescherming 'het bevorderen van een ethisch en wetenschappelijk verantwoord beleid en beheer van de in het wild levende dieren'. Wij proberen dit doel via verschillende wegen te bereiken. Zo voeren wij met enige regelmaat (ludieke) acties om de aandacht op bepaalde misstanden te vestigen. Elders in dit blad kunt u een verslag lezen van enkele recente acties. Daarnaast geven wij mondeling of schriftelijk onze mening aan de overheid als het gaat over beleidsvoornemens of wetten. In Argus is al verschillende keren ingegaan op de jongste plannen van het kabinet om de natuurwetgeving drastisch te wijzigen en wat wij daarvan vinden. Ook in dit nummer kunt u lezen waarom wij ons daar in toenemende mate zorgen over maken. Verder geven wij uiteraard desgevraagd graag informatie en onze visie aan iedereen die erom vraagt. Afgezien van het voorgaande worden door onze organisatie met enige regelmaat juridische procedures aangespannen tegen uitvoeringsbesluiten die op grond van de wet- en regelgeving worden genomen. Om u als donateur wat meer op de hoogte te brengen van deze kant van ons werk geven wij hier een kort overzicht van op dit moment lopende procedures en zullen wij enkele opvallende zaken uitlichten.

Provincies

In de huidige wetgeving zijn de provincies belast met het beoordelen van verzoeken voor het doden van dieren, die normaal niet bejaagbaar zijn, of van het gebruik van (hulp-) middelen, die door de wet niet zijn toegestaan. De onderbouwing van deze verzoeken dient door de provincie te worden getoetst op een aantal criteria en, als het verzoek hieraan voldoet, kan de provincie de gevraagde ontheffing verlenen in een zogenaamd uitvoeringsbesluit. Tegen zo'n uitvoeringsbesluit kan bezwaar worden aangetekend. In dit artikel hebben wij per provincie een greep genomen uit de verschillende bezwarenprocedures die wij op dit moment tegen provinciale uitvoeringsbesluiten hebben lopen.

Groningen

In de provincie Groningen loopt op dit moment één procedure tegen het vangen

Tegen de provincie Friesland is onder meer bezwaar aangetekend tegen het verlenen van een ontheffing voor het doden van meerkoeten.

Foto: Harm Niesen.

en doden van zwarte kraaien met kraaienvangkooien. Deze ontheffing is verleend vanwege 'schade aan weidevogels', terwijl uit diverse wetenschappelijke rapporten blijkt dat predatie in het algemeen en zeker predatie door zwarte kraaien niet de oorzaak is van de achteruitgang van de weidevogels. In het hele land hebben de weidevogels vooral te lijden van het agrarisch landgebruik, waarbij gebieden steeds minder geschikt worden als gevolg van ontwatering, vermessing, vroeg maaien, versnippering etc.

Friesland

In de provincie Friesland lopen diverse procedures. Een zaak heeft (uiteraard) betrekking op het rapen van kievitseieren. Uit de cijfers van het weidevogelmeetnet blijkt dat over de hele periode 1996 tot 2008 sprake is van een matige afname van de kievitenpopulatie. De rechtbank in Leeuwarden vond echter dat dit nog niet

Het rapen van kievitseieren is nog steeds onderwerp van discussie in Friesland. Onlangs bepaalde de rechter dat ondanks de achteruitgang van deze weidevogel het rapen van circa 6000 eieren voldoet aan het criterium 'kleine hoeveelheid'. Foto: Harm Niesen.

betekent dat er niet langer sprake is van een 'gunstige staat van instandhouding'. Daarnaast meende de rechtbank dat het college zich op het standpunt heeft kunnen stellen dat een ontheffing voor het rapen van maximaal 6.431 eieren, en vanaf 2010 van 5.939 eieren, voldoet aan de uitleg van het criterium "kleine hoeveelheden". Volstrekt onbegrijpelijk en De Faunabescherming is hiertegen dan ook in hoger beroep gegaan. Daarnaast hebben wij beroep aangetekend tegen een groot aantal ontheffingen voor het doden van vogels, te weten kokmeeuwen, meerkoeten, wilde eenden, kolganzen, brandganzen, holenduiven, spreeuwen en roeken. In al deze gevallen heeft de provincie op voorhand toestemming verleend om deze vogelsoorten in de hele provincie te doden, terwijl er niet of nauwelijks sprake is van belangrijke landbouwschade. In de ontheffing was daarom een clause opgenomen dat er pas tot afschot mag worden overgegaan, nadat een ambtenaar van de provincie ter plaatse is gaan kijken en heeft geconstateerd dat er schade dreigt te worden aangericht. Het gaat hier echter om beschermde vogelsoorten en het verlenen van een ontheffing dient een uitzondering te zijn. Om deze te kunnen verlenen moet er sprake zijn van een reële schadedreiging. Dat is hier niet aan de orde. Wij hebben deze zaken aan de rechter voorgelegd om hier een principiële uitspraak over te krijgen.

Drenthe

In Drenthe hebben wij beroepsprocedures lopen tegen het schieten van reeën, vossen, knobbelzwanen, wilde eenden, spreeuwen en nijlganzen. Ons voornaamste bezwaar tegen de ontheffingen voor de genoemde vogels is dat er helemaal niet is aangetoond dat door deze vogels landbouwschade, laat staan belangrijke landbouwschade wordt aangericht. Met betrekking tot reeën is ons

bezwaar dat het in feite gaat om een gewoonte om deze dieren te schieten. Jagers beweren voortdurend dat reeën 'beheerd' moeten worden. De jagers tellen de aantallen, berekenen hoeveel reeën er aanwezig zouden moeten zijn en het verschil daartussen is het aantal reeën dat ze willen schieten. Dit is allemaal grote onzin. Reeën zijn absoluut niet te tellen. Bovendien is het volstrekt onmogelijk om als mens te bepalen hoeveel reeën in een bepaald gebied zouden kunnen leven. Zeker wanneer jagers beweren dat er 'te veel' reeën zouden zijn, is dat per definitie onjuist, aangezien de aanwezigheid van deze dieren in feite bewijst dat er ruimte voor hen is. Er is volgens ons geen enkele zinnige reden om deze dieren te doden. De natuur reguleert de aantallen zelf en het afschot leidt alleen maar tot de geboorte van meer jongen. Ons bezwaar tegen het schieten van vossen komt in feite op hetzelfde neer. Ook bij deze diersoort worden de aantallen door voedselaanbod en onderlinge concurrentie gereguleerd. Afschot leidt alleen maar tot meer jonge vossen, waardoor de aantallen per saldo gelijk blijven. Bijkomend bezwaar tegen de ontheffing voor het schieten van vossen is nog dat het daarbij gaat om het

schieten 's nachts waarbij gebruik wordt gemaakt van kunstlicht.

Overijssel

In Overijssel lopen op dit moment nog procedures tegen het schieten van nijlganzen en vossen met kunstlicht vanwege dezelfde overwegingen die hiervoor zijn genoemd.

Gelderland

In Gelderland lopen beroepsprocedures tegen het schieten van reeën en wilde zwijnen. Voor wilde zwijnen geldt in feite hetzelfde als hiervoor is genoemd voor de reeën. Ook het schieten van zwijnen is een soort gewoonte. Jagers beweren voortdurend dat de aantallen volledig uit de hand zouden lopen als er niet geschoten zou worden. Jaarlijks worden er daarom duizenden gedood. Het gaat om bijna 80% van de totale aantallen. Maar elk jaar blijken deze aantallen weer te worden aangevuld als gevolg van verhoogde aanwas. Er worden meer en vaker biggetjes geboren. Kortom, door het schieten zijn er niet minder zwijnen, maar zijn er steeds nieuwe zwijnen.

Utrecht

In Utrecht loopt op dit moment nog een zaak tegen het schieten van vossen met kunstlicht. Daarnaast hebben wij eerder de beroepsprocedure tegen het vergassen van grauwe ganzen in deze provincie gewonnen. Volgens de rechtbank is het gebruik van koolzuurgas bij het doden van deze beschermde vogels op grond van de Vogelrichtlijn niet toegestaan. De provincie is hier echter tegen in hoger beroep gegaan bij de Raad van State. Deze zaak moet nog worden behandeld. Deze zaak is zeer actueel vanwege het feit dat de staatssecretaris van Landbouw deze zomer een besluit heeft genomen om het gebruik van koolzuurgas bij wet toe te staan. Als gevolg van een door de 2e Kamer aangenomen motie is dit

besluit opgeschort tot 1 januari 2012. De kamer zal hier eind december nog een keer over debatteren.

Noord-Holland

In Noord-Holland loopt op dit moment nog een beroep tegen het schieten van konijnen met behulp van kunstlicht.

Zeeland

Bij de rechtbank in Middelburg zijn eind september in totaal dertien beroepschriften van onze organisatie behandeld. Het ging om onder andere om ontheffingen verleend voor het vangen en doden van spreuwen, zwarte kraaien, kauwen en het schieten van hazen, fazanten, brandganzen, kolganzen, eksters, Vlaamse gaaien, damherten en reeën. Bij al deze ontheffingen heeft de provincie Zeeland op geen enkele manier onderbouwd waarom het nodig is om deze dieren te doden. Er is niet aangetoond dat er sprake is van belangrijk landbouwschade en ook is op geen enkele manier bewezen dat eventuele schade niet met alternatieve maatregelen zou kunnen worden beperkt. Ten slotte plaatsen wij onze vraagtekens bij de effectiviteit van de maatregelen. Om spreuwen of kraaiachtigen te vangen, zal je ze eerst moeten lokken. Als er sprake is van schade wil je deze vogels liever verjagen. Bovendien is al lang wetenschappelijk aangetoond dat het vangen van dit soort vogels neerkomt op dweilen met de kraan open. De opgevallen plaatsen worden snel ingenomen door nieuwe vogels van elders.

Conclusie

Uit het bovenstaande overzicht blijkt dat wij niet in alle provincies zaken hebben lopen en blijkt ook dat wij in enkele provincies een groot aantal ontheffingen hebben aangevochten. Het feit dat wij in een bepaalde provincie geen of weinig ontheffingen hebben aangevochten, zegt niet zoveel over het door de betreffende provincie gevoerde beleid en of wij het daarmee eens zijn. Er worden veel meer ontheffingen verleend dan wij ooit kunnen aanpakken. Wij zijn daarom gedwongen om hierin keuzes te maken en proberen zaken te kiezen die als voorbeeld kunnen dienen en waarover wij graag een rechterlijke uitspraak willen uitlokken. Een zaak die in het oog springt is het verlenen van ontheffingen voor het gebruik van kunstlicht bij het jagen op vossen en konijnen. Bij verschillende provincies hebben we procedures aangespannen tegen dit soort ontheffingen. In het kader hiernaast gaan we hier nader op in.

Om spreuwen of kraaiachtigen, zoals eksters, te vangen, zal je ze eerst moeten lokken. Foto's: Rein Hofman.

Jagen met kunstlicht

In 2010 hebben wij beroep aangetekend tegen het schieten van vossen in de provincie Noord-Holland met gebruikmaking van kunstlicht, de zogenaamde lichtbak. Het gaat om een bekende stropersmethode, waarbij de omgeving 's nachts met felle lampen wordt beschenen. Onze bezwaren tegen deze methode zijn dat wanneer een vos niet direct dodelijk wordt getroffen, het buitengewoon moeilijk tot onmogelijk is om het dier in het duister terug te vinden om hem uit zijn lijden te verlossen. Bovendien veroorzaakt deze vorm van jacht 's nachts veel verstoring van niet alleen de vossen zelf, maar ook alle andere in de omgeving aanwezige dieren. Daarnaast werkt deze methode misbruik in de hand, aangezien het voor een handhaver niet of nauwelijks is te controleren wat er in het duister precies allemaal gebeurt. Wij hebben bij de rechtbank Haarlem aangevoerd dat deze methode dan ook terecht door de Benelux-overeenkomst is verboden. In deze overeenkomst die door Nederland, België en Luxemburg is vastgesteld wordt beschreven welke middelen mogen worden gebruikt bij de jacht en het gebruik van kunstlicht is uitdrukkelijk niet toegestaan.

De rechtbank Haarlem wees ons beroep in de december 2010 desondanks af met als argument dat het doden van vossen geen 'jacht' is maar valt onder de term 'beheer en schadebestrijding'. Tegen deze uitspraak zijn wij in hoger beroep gegaan bij de Raad van State.

In februari 2011 volgde de uitspraak van de rechtbank Leeuwarden in ons beroep tegen het doden van vossen met kunstlicht in de provincie Friesland. Deze rechtbank verklaarde ons beroep wel gegrond met een beroep op de Benelux-overeenkomst. Deze rechtbank wees op een uitspraak van het Benelux-Gerechtshof, waarin is bepaald dat de Benelux-overeenkomst niet alleen betrekking heeft op 'jacht' maar wel degelijk ook op 'beheer en schadebestrijding'. De provincie Friesland liet het er niet bij zitten en ging in hoger beroep tegen de uitspraak van de rechtbank Leeuwarden.

Met de uitspraak van de rechtbank Leeuwarden in de hand hebben wij inmiddels met succes een ontheffing voor het schieten van vossen en konijnen met kunstlicht in Flevoland en een ontheffing voor het schieten van vossen met kunstlicht in Zuid-Holland aangevochten. Beide ontheffingen werden door de rechtbank in respectievelijk Zwolle en Den Haag geschorst. Een aantal andere zaken waarbij kunstlicht wordt toegestaan, zijn echter door de diverse rechtbanken aangehouden in afwachting van de uitspraak van de Raad van State.

Inmiddels heeft de Raad van State de beide hoger beroepszaken behandeld, maar dit hoogste rechtscollege kwam er niet uit. De Raad van State heeft daarom de hele kwestie voorgelegd aan het Benelux-Gerechtshof. Dit vergt de nodige tijd, aangezien alle partijen daarbij in de gelegenheid worden gesteld hun kant van het verhaal nog eens uit te leggen. Wij hebben onze visie al ingebracht. Het wachten is nu op het definitieve oordeel van het Benelux-Gerechtshof, waarna de Raad van State de knoop in deze kwestie kan doorhakken en alle lopende zaken kunnen worden afgehandeld. Wij houden u op de hoogte.

Even voorstellen...

Annemarie van Gelder

REDACTIE

Vanaf het volgende nummer van Argus zal Annemarie van Gelder voor ons blad een column verzorgen. Annemarie is bij ons onder meer bekend als de auteur van het boek 'Harry Voss, man van actie', dat sinds kort aan nieuwe donateurs van De Faunabescherming wordt aangeboden als welkomstgeschenk. Waarom we haar gevraagd hebben een column voor ons te schrijven? Hieronder laten we u kennismaken met Annemarie. Oordeelt u zelf.

Annemarie van Gelder (Amsterdam, 1955) studeerde Nederlands en Frans aan de VU in Amsterdam. Ze is jarenlang actief geweest als (freelance-)journaliste en redactrice bij verschillende soorten geschreven media, variërend van De Telegraaf tot en met de AMRO-Bank. Ook heeft ze les gegeven op middelbare scholen en verzorgde ze diverse schrijfcursussen. Tussen 2001 en 2010 zijn van Van Gelder vijf boeken uitgegeven. Sedert 2004 is ze in Friesland actief voor de Partij voor de Dieren, waarvoor ze in 2007 ook lijsttrekker was bij de Provinciale Statenverkiezingen. Momenteel is ze voorzitter van de afdeling Friesland en lid van het (landelijke)

College van Advies van de Partij voor de dieren. Daarnaast is ze docente Schrijven en Journalistiek. Van Gelder strijdt voor verbetering van het leven van ieder dier. 'Anno 2011 weten we teveel over dieren om ze nog langer als inferieure wezens te beschouwen en ze maar op te sluiten of af te slachten als wij daar zin in hebben. Mensen die 'natuurbeheer' bijvoorbeeld met geweren menen te moeten afhandelen, houden niet

alleen vast aan primitieve opvattingen, maar lijken ook niet bereid te zijn nieuwe inzichten te omarmen. Het is eigenlijk net als veeboeren die maar blijven geloven dat ze iedere nieuwe crisis kunnen bezweren met uitbreiding, wat niets oplost en uitsluitend nog meer ellende voor dieren betekent. Dat vind ik heel erg zorgelijk. Ik wil er dan ook alles aan doen om deze mensen te helpen in de 21ste eeuw te stappen en ze te laten inzien dat het anders moet én kan.' Meer informatie over Annemarie van Gelder en haar werk vindt u op <http://www.annemarievangelder.nl/>

Annemarie van Gelder. Foto: Jan de Vries.

Het jachtseizoen is weer van start gegaan. Volgens de Koninklijke Nederlandse Jagers Vereniging zullen er door de 21.000 leden van deze vereniging ongeveer 500.000 houtduiven, 250.000 eenden, 170.000 hazen, 750.000 fazanten(!) en 75.000 konijnen worden afgeschoten.

Fazanten in beslag genomen

In Noord-Brabant heeft de nieuwe Voedsel en Waren Autoriteit (nVWA) 80 fazanten in beslag genomen. De nVWA vermoedt dat de vogels bestemd waren voor de jacht en bekijkt of de jachttakte van deze jager kan worden ingetrokken. Fazanten mogen niet voor de jacht in het wild worden uitgezet. *Bron:* Noord-Hollands Dagblad.

Wapenvergunningen ingetrokken

Van de wapenvergunningen die vorig jaar in Amsterdam zijn afgegeven zijn er acht alweer ingetrokken; één vanwege twijfels over de psychische geschiktheid en zeven vanwege criminele activiteiten. Dat blijkt uit het antwoord van het college van b&w op vragen van Johnas van Lammeren (Partij voor de Dieren). Van Lammeren had vragen gesteld naar aanleiding van de nota Amsterdam Dierenwelzijn waarin staat dat er in Amsterdam 5 á 10 jagers actief zijn, die in Waterland en Osdorper- en de Lutke-meerpolder jagen op bijvoorbeeld vossen, ganzen en zwanen.

Uit beantwoording van de vragen blijkt dat de gemeente geen idee heeft hoeveel jagers er momenteel actief zijn in Amsterdam. Er zijn 475 Amsterdammers met een jachttakte maar die kunnen ze ook buiten de stad gebruiken. *Bron:* Nieuws uit Amsterdam.

Jonge jagers betrap

Tijdens een gezamenlijke milieucontrole van de politie en een milieucontroleur werden twee jonge knapen uit Opheusden betrap op illegaal jagen. Zij hadden met een luchtdrukgeweer een fazant doodge-

De buit van de Vos

schoten. De jongens werden betrap
toen zij in het veld aan de Rij-
bandijk in Opheusden door het
veld slopen met een geweer. De
jongens werden staande gehouden en
al snel werd duidelijk dat ze een fa-
zant hadden geschoten. Beiden werden
aangehouden voor overtreding van
de Flora- en faunawet en de

Wet Wapens en Munitie.

De fazant en luchtbu-
s werden in beslagge-
nomen. De politie maakte
proces-verbaal op.

Bron: politie Gelderland
Zuid.

Hazenjacht

Een 76-jarige man uit Alkmaar is op heter-
daad betrap toen hij illegaal op hazenjacht
was. Hij werd opgepakt wegens stroperij.
Surveillerende agenten zagen een zaklamp
in het weiland langs de Ringweg schij-
nen. Toen de agenten vervolgens met hun
zoeklamp schenen ging het licht uit, maar
zij zagen wel een man in het weiland liggen.
Die rende weg toen de agenten het weiland
in kwamen om tekst en uitleg te vragen. De
agente wisten hem na een korte achterevo-
lging in de kraag te vatten en gingen samen
met hem naar zijn auto, die even verderop
geparkeerd stond. Daarin werden mollen-
klemmen aangetroffen. De bejaarde man
moest mee naar het politiebureau voor ver-
hoor. Twee medewerkers van de provincie
vonden enkele uren later een geweer op het
land waar de man was opgepakt. Het wapen
was verstopt aan de kant van een sloot. Ook
werden drie geschoten hazen gevonden en
een verstraler, waarmee de dieren werden
verblind. Bron: Noord-Hollands Dagblad.

Stroperen aangehouden

Twee mannen (de één uit Egmond aan
den Hoef; de andere uit Egmond aan Zee)
zijn aangehouden op de Hoeverweg tus-
sen Alkmaar en Egmond aan de Hoef. De
politie kreeg een melding dat er iemand
was beschoten met een luchtbu-
s. Er werden vijf dode konijnen aangetroffen en een
luchtbu-
s. Bron: Noord-Hollands Dagblad.

Jacht blijft een levensgevaarlijke sport

In de Belgische Ardennen is een Franse
jager tijdens een jachtpartij om het leven
gekomen. De man werd door een hert op

het gewei genomen. Het vreemde ongeval
vond plaats op enkele kilometers van de
Frans-Belgische grens. Het slachtoffer, een
67-jarige gepensioneerde landbouwer, over-
leed in het ziekenhuis. De jager kreeg een
stuk van het gewei in zijn oog, dat vervol-
gens de schedel doorboorde. Bron: hln.be.

Jager gedood door wespen

Een jager is om het leven gekomen na een
aanval van hoornaars, een wespensoort.
De man bevond zich in een uitkijktoren in
een bos in Ouffet, provincie Luik, toen hij
verschillende malen werd gestoken door de
wespen. Hij overleed ter plaatse.

Bron: hln.be.

Grap kost jager het leven

Een 26-jarige Rus is om het leven geko-
men tijdens een bizar jachtincident. Het
Openbaar Ministerie meldde dat de man
na het invallen van de duisternis kennelijk
zeer overtuigend een wild zwijn imiteerde,
waarop hij werd doodgeschoten door zijn
68 jarige schoonvader.

De mannen waren bezig met een illegale
jacht in het bosgebied bij de stad Tjoemen
in het westen van Siberië. De oudste jager
klom naar een hoog gelegen uitzichtpunt.
Zijn schoonzoon wilde een grap uithalen

en maakte geluiden die leken op dat van
een wild zwijn. De jager aarzelde niet en
schoot per ongeluk zijn schoonzoon door
het hoofd. Bron: De Telegraaf.

Kolibries gesmokkeld

Een Nederlander dacht de douane te slim
af te zijn door vogeltjes te smokkelen in
een speciaal geprepareerde onderbroek. Hij
kwam bedrogen uit. De man wilde met een
broek vol kolibries Frans-Guyana betreden,
maar werd bij de grens aangehouden door
de douane.

De man zou de vogeltjes hebben verdoofd
en verstopt op een "warme plek". Kolibries
zijn op de zwarte markt 600 tot 800 euro
per stuk waard. Het was niet de eerste keer
dat hij werd opgepakt. Hij heeft 6.000 euro
boete gekregen. Bron: Spits Nieuws.

Mocht u getuige zijn van jachtmisstanden
laat ons dat alstublieft weten. Eens per half
jaar houden de anti-jachtgroepen een over-
leg. Voor meer informatie hierover kunt u
contact opnemen met Harry Voss,
tel. 055 534 45 50. Als u informatie heeft
voor deze rubriek of wilt reageren, kunt
u mailen naar de redactie van Argus. Het
redactieadres vindt u in het colofon voor in
dit blad.

Hazen. Foto: Hans Stel

De Twins

In de buurt van Speuld, tussen Putten en Harderwijk op de Veluwe, wemelt het van de jachthutten en hoogzitten. We berichtten daar al meerdere malen over in deze rubriek in Argus. Eén bijzonderheid hebben we echter nog onbelicht gelaten. Op twee plaatsen in de bossen in dit westelijke deel van de Veluwe vinden we hutten die zo dicht bij elkaar zijn gebouwd dat ze op schootsaftstand van elkaar liggen... Een vreemd verschijnsel, dat één van onze actieve waarnemers aan het denken zette. Zijn gedachtegang willen we u niet onthouden.

Wat opvalt aan deze twee jachthut-locaties is natuurlijk dat het in feite twee keer twee afschotplekken zijn in plaats van twee keer één. Wat kan hiervan de reden zijn?

In eerste instantie denk je “er gaat een bevriende jager mee naar de festiviteiten”, alhoewel je zou denken dat je het moment van opperste gelukzaligheid (het doden van hert of zwijn) vooral toch graag voor jezelf wilt houden. Of niet soms?

Ook zou je kunnen denken aan een ‘BOB’ die meegaat op jacht maar aangezien die BOB nuchter moet blijven, lijkt mij dat bij nader inzien op zo’n jachtpartij toch ook weer minder waarschijnlijk. De derde mogelijkheid werd me deze week aangereikt via de

media. Naar het schijnt worden er ieder jaar wereldwijd enkele duizenden jagers gedood door zogenaamd friendly fire, eigen vuur. Jagers dus, die ‘per ongeluk’ een medejager doden. Leest u bijvoorbeeld de rubriek ‘De buit van de Vos’ er maar eens op na. En ineens werd me alles duidelijk... het zal toch niet? Het zál toch niet? Ik zag het al voor me: Een oude jager, bijziend en met trillende handen maar nog steeds vol vuur en vastbesloten om tot zijn laatste adem te blijven vuren aan het front! Voor zijn allerliefste bezigheid wordt hij door een welwillende medeschutter op de hoog- of aanzit geholpen. En dan maar wachten op het moment van het ultieme genot, wat overigens voor ieder individu weer anders kan zijn. Om vervolgens te schieten op elk geluid en elke schaduw, met alle dodelijke gevolgen van dien.

Hierbij roep ik de heren jagers dan ook op om op de leeftijd van, laten we zeggen 60 jaar, het geweer aan de wilgen te hangen en deze in te ruilen voor een rollator. Daar kun je dan nog heel lang plezier van hebben.

